

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО КОМПЛЕКСНОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
за ступенем «Бакалавр»**

**Спеціальність 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
Освітня програма «ЕСТРАДНИЙ СПІВ»**

На дану спеціалізацію приймаються особи, які не мають хвороби голосового апарату (довідка від фоніатра).

Творчий конкурс проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі музичного мистецтва.

Як правило, абітурієнт повинен мати відповідну довузівську підготовку (закінчити вищий заклад освіти I-II рівня акредитації відповідного напрямку).

Під час випробування абітурієнт повинен виявити

Знання:

- специфіки виконання сучасної естрадної пісні;
- головних характеристик провідних жанрів сучасної естрадної пісні;
- особливостей виконавської практики видатних естрадних співаків;
- загальних положень про специфіку естрадного співу, різновиди вокальних манер естрадного виконавства.

Уміння:

- орієнтуватися в жанрових особливостях концертного репертуару;
- аналізувати художні засоби відтворення тексту естрадної пісні;
- демонструвати під час виконання основи співацького дихання, рівень володіння навичками праці над розвитком професійного дихання.

Наявність навичок:

- основ професійного дихання співака;
- акторської майстерності, сценічної культури;
- використання власних природних здібностей;
- виявлення особливостей певного стилю естрадної пісні;
- темпо-метро-ритмічного контролю;
- динамічної процесуальності;
- володіння власними емоціями;
- визначення та побудови інтервалів, акордів та гам.

Творчий конкурс складається з двох сесій: **«Виконавська майстерність»** та **«Основи теорії та історії музичного мистецтва»**.

Перша сесія **«Виконавська майстерність»** передбачає:

- спів двох контрастних за характером естрадних пісень: українського та зарубіжного авторів (можливо виконання власного вокального твору) у супроводі фортепіано або власної фонограми-мінусовки;
- спів романсу в супроводі фортепіано або фрагменту з мюзиклу (нотний

матеріал забезпечується абітурієнтом);

– виконання байки або вірша.

Під час прослуховування відбувається перевірка голосових даних, виконавських навичок та сценічної майстерності (сценічний рух та акторська майстерність).

ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР

1. Муз. Б.Фоміна, сл. А.Германа „Только раз”.
2. Дмитро Покрас „Две розы”.
3. Муз. П. Майбороди сл. А.Малишка „Пісня про рушник”.
4. Муз. П.Майбороди сл. А.Малишка „Ми підем, де трави похили”.
5. Муз. Ю.Мейтуса сл.Д.Кедріна „Сердце”.
6. Муз. Б.Буєвського сл.Б.Олійника „Сон”.
7. Муз. А.Харіто сл.О.Дорізо „Хризантемы”.
8. Муз. А.Петрова сл. Б.Ахмадуліної „А напоследок я скажу”.
9. Муз. Ю.Мелютіна сл. Є.Долматовського „Лирическая песня” з к/ф „Сердца четырех”.
- 10.Муз. Т.Хреннікова сл. А.Гладкова „Колыбельная” з муз.спектаклю „Давным–давно”.
- 11.Ліхтман З. Вибрані романи українських радянських композиторів : спробавиконавського аналізу. — К. : Муз. Україна, 1970.
- 12.Нові пісні – К. : Муз. Україна, 1989.
- 13.Ой,за гаєм, гаєм / Українські народні пісні. – К. : Муз. Україна, 1993.
- 14.Романсы и песни английских композиторов. – М.: Знание, 1961.
- 15.Резник И. Алла Пугачева и другие : восп., стихи, песни, эпиграммы,посвящения. — Los Angeles; Hollywood: Arthur, 2001.
- 16.Гладков Г. Мюзикл «Бременские музыканты» на поезію Ю. Ентіна, 1969.
- 17.Колкер О. Мюзикл «Свадьба Кречинского» за п'есою О. Сухово-Кобиліна, 1973.
- 18.Журбін О. Зонг-опера «Орфей и Эвридика» на лібрето Ю. Дімітріна. 1974.
- 19.Гладкова Г. Мюзикл «Обыкновенное чудо» на поезію Ю. Кіма за мотивами п'еси Є. Шварца, 1978.
- 20.Рибніков О. Рок-опера «Юнона» и «Авось» на лібрето А.Вознесенського за поемою Брета Гарта «Консепсьон де Аргуэльо», 1980.
- 21.Градський О. Рок-опера «Стадион» на лібрето та вірші М. Пушкіної та О.Градського, 1985.
- 22.Журбін О. Мюзикл «Закат (Молдаванка)» по І. Бабелю, 1987.
- 23.Дж. Гершвин «Порги и Бесс» США, 1935; -Л. Бернстайн «Вестсайдскаяистория», США, 1957.
- 24.Роджерс Р., Хаммерштайн О. «Звуки музыки», США, 1959.
- 25.Барт Л.«Олівер!» Великобритания, 1960.
- 26.Шерман Р. «Мері Поппінс», сценарій Білл Уолш, Дон Да Граді, режисер: Роберт Стивенсон, США, 1964.
- 27.Херман Дж. «Хелло, Долли!» США, 1964.
- 28.Бок Дж. «Скрипач на крыше» на лібрето Джозефа Стайна, пісенні тексти —

- Шелдон Харник США, 1964.
29. Кандер Дж. и Фред Эб «Кабаре» США, 1966.
30. Мак-Дермот Г. «Волосся» США на лібрето і пісенні тексти: Жером Раньї, Джеймс Рэйдо, 1968.
31. Таунсенд П. «Томми» Великобританія, 1969.
32. Страуз Ч. «Аплодисменти» 1970.
33. Шварц С. «Чари Господні» США, 1971.
34. Е. Ллойд Уеббер «Ісус Христос – Суперзірка» на лібрето Тіма Райса, Великобританія, 1971.

Друга сесія «**Основи теорії та історії музичного мистецтва**» передбачає перевірку загальнокультурного та музично-теоретичного рівню підготовки абітурієнтів в межах програм вищих музичних закладів освіти I-II рівнів акредитації, а саме:

- знання особливостей жанру та стилю естрадних пісень і творчого доробку композиторів, твори яких виконували абітурієнти;
- вміння проаналізувати основні особливості виконаних творів (емоційно-образний зміст, форму, виконавські особливості);
- знання вокального репертуару зі своєї спеціальності та його класифікації за жанрами;
- знання загальновідомої методичної літератури та періодичних видань в галузі музичного мистецтва;
- знання загальноприйнятої італійської музичної термінології (нюанси, темпи, динаміка, штрихи);
- знання теорії музики та сольфеджіо.

Оцінка виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів) за кожну сесію творчого конкурсу.

Структура оцінки

за проходження першої сесії творчого конкурсу «Виконавська майстерність»

№	Основні завдання першої сесії творчого конкурсу	Кількість балів
1	Спів двох контрастних за характером естрадних пісень: українського та зарубіжного авторів (можливо виконання власного вокального твору) у супроводі фортепіано або власної фонограми-мінусовки	1-50
2	Спів романсу в супроводі фортепіано або фрагменту з мюзиклу (нотний матеріал забезпечується абітурієнтом)	1-40
3	Виконання байки або вірша	1-10
Максимальна кількість балів		100

Структура оцінки

за проходження другої сесії творчого конкурсу
«Основи теорії та історії музичного мистецтва»

№	Основні знання та вміння, які перевіряються під час другої сесії творчого конкурсу	Кількість балів
1	Знання теорії музики та сольфеджіо, вміння виконувати практичні завдання (визначення на слух, побудова та спів інтервалів, акордів тощо)	1-20
2	Знання особливостей жанру та стилю естрадних пісень і творчого доробку композиторів, твори яких виконували абітурієнти	1-15
3	Вміння проаналізувати основні особливості виконаних творів (жанрово-стильову специфіку, емоційно-образний зміст, форму, виконавські особливості)	1-15
4	Знання вокального репертуару зі своєї спеціальності та його класифікації за жанрами	1-15
5	Знання загальноприйнятої італійської музичної термінології (нюанси, темпи, динаміка, штрихи)	1-15
6	Знання музичної літератури і творчості композиторів, загальновідомої методичної літератури та періодичних видань в галузі музичного мистецтва	1-20
Максимальна кількість балів		100

Абітурієнти, які отримали під час творчого конкурсу хоча б за одну з сесій менше **124 балів**, до участі в конкурсі щодо зарахування на навчання не допускаються.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ АБІТУРІЄНТІВ, ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО ХДАК У 2019 РОЦІ на спеціальність «Музичне мистецтво»

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1. Початковий до 123 балів	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання сесії творчого конкурсу. Не володіє вокально-виконавськими навичками, знаннями з «Основ теорії та історії музичного мистецтва». Відсутні вокальні дані й музичні здібності.
	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання сесії творчого конкурсу. Майже не володіє вокально-виконавськими навичками, знаннями з «Основ теорії та історії музичного мистецтва». Відсутні вокальні дані й музичні здібності.
	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання сесії творчого конкурсу. Володіє вокально-виконавськими навичками на низькому рівні. Має фрагментарні знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва». Майже

	відсутні вокальні дані й музичні здібності.
2. Середній 124 – 149 балів	Абітурієнт виконав (відповів) деякі завдання сесії творчого конкурсу, але продемонстрував початковий рівень вокального виконання. Абітурієнт продемонстрував дуже слабкі знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва», що свідчить про обмеженість його загальнокультурного рівня. Вокальні дані та музичні здібності присутні на дуже низькому рівні.
	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання сесії творчого конкурсу, але продемонстрував дуже низький рівень вокального виконання. Абітурієнт не виявив навичок виконання естрадного вокального твору, продемонстрував слабкі знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва», що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Вокальні дані та музичні здібності присутні на низькому рівні.
	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання сесії творчого конкурсу, але продемонстрував низький рівень вокального виконання. Абітурієнт виявив слабкі навички виконання естрадного вокального твору, продемонстрував невпевнені знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва», що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Вокальні дані та музичні здібності присутні на не достатньому рівні.
3. Достатній 150-175 балів	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання сесії творчого конкурсу, але програма з вокалу не в повній мірі відповідає приймальним вимогам. Абітурієнт виявив у цілому достатні навички виконання естрадної пісні. Має достатньо розвинутий вокально-мовленнєвий апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання, але вокальні, сценічні дані та музичні здібності розвинені неповно, виявляє добрі знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва» на достатньому рівні.
	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання сесії творчого конкурсу, але програма з вокалу не в повній мірі відповідає приймальним вимогам. Абітурієнт виявив у цілому достатні навички виконання естрадної пісні. Має добре розвинутий вокально-мовленнєвий апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання, виявляє добрі вокальні та сценічні дані, музичні здібності, знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва».
	Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання сесії творчого конкурсу, програма з вокалу відповідає приймальним вимогам. Абітурієнт виявив добрі навички виконання

	<p>естрадної пісні. Має добре розвинутий вокально-мовленнєвий апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання. Володіє достатніми навичками аналізу матеріалу, добрими вокальними даними та музичними здібностями, може самостійно виправити допущені помилки, виявляє добрі знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва».</p>
<p>4. Високий 176 – 200 балів</p>	<p>Абітурієнт виконав (відповів) усі завдання сесії творчого конкурсу. Програма з вокалу повністю відповідає вимогам. Абітурієнт вільно володіє навичками виконання естрадної пісні, має високорозвинений вокально-мовленнєвий апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання. Проте, водночас, присутні деякі огріхи в нотному тексті, недостатньо чітко подана форма виконаних творів, манера виконання недостатньо характерна для естрадно-джазового стилю. На достатньо високому рівні продемонстрував знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва». Досить вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.</p> <p>Абітурієнт виконав (відповів) усі завдання сесії творчого конкурсу. Програма з вокалу повністю відповідає вимогам. Абітурієнт вільно володіє навичками виконання естрадної пісні, має високорозвинений вокально-мовленнєвий апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання. Проте, водночас, присутні незначні огріхи в нотному тексті, відчутті форми, в манері виконання, недостатньо відображається естрадно-джазова стилістика виконаних творів. На високому рівні продемонстрував знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва». Вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.</p> <p>Абітурієнт бездоганно виконав (відповів) усі завдання етапу творчого конкурсу. Програма з повністю відповідають вимогам і виконана на дуже високому художньому рівні. Абітурієнт має високорозвинений виконавський апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання. Продемонстрував всебічні знання з «Основ теорії та історії музичного мистецтва». Вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.</p>

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеев Б., Мясоедов А. Элементарная теория музыки. – М., 1989.
2. Архімович Л., Каришева Т., Шеффер Т., Шреер-Ткаченко О. Нариси з історії української музики, в 2-х томах : навч. посіб. – К., 1964.
3. Баташев А. Советский джаз. — М., 1972.
4. Вахромеев В. Элементарная теория музыки. — М., 1975.
5. Вахромеев В. Элементарная теория музыки та сольфеджио : учеб. пособ. – М., 1983.
6. Вахромеева Т. Справочник по музыкальной грамоте и сольфеджио. — М., 2001.
7. История зарубежной музыки в пяти выпусках. – Вып. 1. / ред. К. Розеншильд. – М., 1969; Вып. 2. / ред. Б. Левик. – М., 1966; Вып. 3. / ред. В. Конен. – М., 1972; Вып. 4. / ред. М. Друскин. – М., 1967; Вып. 5. / ред. И. Нестьев. – М., 1988.
8. История русской музыки / О. Левашова, Ю. Келдыш, А. Кандинский. – М., 1980.
9. Історія української музики. – В 6 тт. : наук. видання / АН УРСР. Ін-т мист-ва, фолькл та етногр. ім. М. Т. Рильського; ред. кол. М. Гордійчук та ін. –К. : Наук. думка, 1989-2004.
10. Коллиер. Становление джаза. — М., 1984.
11. Кумиры западной поп- и рок-музыки. — М., 1994.
12. Смаглій Г., Маловик Л. Основи теорії музики. — Х., 1998.
13. Советский джаз: Проблемы. События. Мастера. — М., 1987.
14. Способин И. Элементарная теория музыки. — М., 1979.
15. Троицкий А. Рок в Союзе. — М., 1981.
16. Федоров Е. Рок в нескольких лицах. — М., 1989.
17. Феофанов О. Рок-музыка вчера и сегодня. — М., 1978.
18. Хижняк И. Парадоксы рок-музыки. — К., 1989.
19. Василишин О. Творча спадщина Володимира Івасюка. — Львів : Укр. акад. Друк., 2007.
20. История популярной музыки. Книга четвертая. / Современная джазовая классика. – М. : «Синкопа», 2001.
21. Ковнер Ю. Тренировочные упражнения в развитии певческого голоса // Вопросы вокальной педагогики : сб. ст. – М.: Музыка, 1976.– Вып.5. –С. 39-60.
22. Любимые песни. Вып. № 6. – М. : Музыка, 1990.
23. Манько С. Специфіка артистичної діяльності в процесі репрезентації на вітчизняній сцені мюзиклу та рок-опери. — Аркадія. — 2012. — № 3. — С. 55- 59.

Відповідальна за випуск Т. В. Большакова